

LV.

Betænkning

og

Indstillinger

angaaende

de i Folkethinget indbragte Andragender, der have været tilfillede
Udvalget for Tillægsbevillingslovsforslaget.

(Udgiven den 11te Juni 1881).

1. Andragende fra Baron G. M. Gedalia i Kjøbenhavn (indbragt i Folkethinget den 31te Mai 1881 af Folkethingetsmanden for Kjøbenhavns 2den Valgkreds, Briz).

Andrageren beder om at erholde en Stadeserstatning paa 100,000 Kr. for Tab, han har lidt ved forskellige her i Landet udførte Jernbaneanlæg. Han minder om, at han var den første Danske, som, under den almindelige Misstemning mod de ublu Priser, der forlangtes af fremmede Entreprenører, tilbød at overtage Anlægget af Jernbaner her i Landet. Han overtog saaledes — i Forbindelse med Andre — succesfuld Vestsjællandske Bane og endelig den nordvest-sjællandske Bane, hvilket sidste Anlæg han dog paa Grund af indtrædende Fallit ikke saae sig istand til at fuldføre. Paa disse Anlæg blev der lidt et Tab af 2¹/₂ Million Kr., hvoraf Andrageren har betalt 1,450,000 Kr. Grunden til disse store Tab maa efter hans Angivende saavel søges i de uheldige Konjunkturer, der indtraf i 1872, hvorved Priserne paa Materiale og Arbeidskraft stige i en Grad, Ingen kunde forudsæ, fra 50 til 100 pCt., som ogsaa i de uberegnelige Terrainvanfælgigheder, det sidstnævnte Anlæg frembød. I Betragtning af disse store Tab, der fremkaldte hans økonomiske Ruin, og som han mener middelbart eller umiddelbart ere komne den danske Stat til gode, og af Hensyn til de Tjenester, han antager at have viist Stat og Samfund, andrager han om at erholde en Stadeserstatning paa 100,000 Kr., med hvilken Sum han vil se sig istand til at oprette et Firma. Skulde man imidlertid finde en saadan Godtgjørelse for høi, vil han forpligte sig til at forrente og afdrage Halvdelen paa Betingelser, som nærmere maatte blive fastsatte, skjøndt han vel veed, at han som Borgern for et saadant Tilbud kun har sin Person og Karakter at byde. Han minder derhos om, at Folkethinget i 1880 tilstod Jorpagterne af jydskt Olierabanker en Erstatning paa ca. 130,000 Kr. i Anledning af det Tab, som Naturforholdene havde paaført dem. Indenrigsministeren, til hvem Andrageren har henvendt sig, har under 26de Februar d. A. svaret ham, at man ikke har fundet Tøie til at søge Bemyndigelse til Udredelse af en saadan Erstatning. Tøvirigt henstiller han ganske til Folkerepresentationens Skjønnende at fastsætte Omfang og Maade af den Erstatning, som samme efter Omstændighederne maatte finde passende.

Udvalgets Flertal anser det for Følgernes Skyld betænkeligt at foreslaa Andragendet henvist til Indenrigsministeren og gjør derfor ingen Indstilling. Udvalgets Mindretal (Berg, Boissen, Ørup og Th. Nielsen) finder, at der kunde være Anledning for Bevillingsmyndigheden til at vise Andrageren en lignende Smødekommun, som den tidligere har viist en af hans Medkontrahenter; men da det foreliggende Andragende ikke gaar ud herpaa, gjør man for Tiden ingen Indstilling.